

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani, Predništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v torek, 22. decembra 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 146.

Zasedanje Zbornice TOI za Slovenijo

Zmanjšanje nacionalnega dohodka v Dravski banovini za tričetrt milijarde — Slika težkega gospodarskega položaja
Predlogi za omiljenje krize

Prošli petek se je začelo zasedanje Zbornice TOI. V petek pred- in popoldne so se vršile seje trgovskega, obrtnega in industrijskega odseka, v katerih se je razpravljalo in sklepalo o najvažnejših vprašanjih, ki se tičejo specialnih interesov trgovine, obrti in industrije. Nadalje je bila v petek tudi seja širše uprave Zavoda za pospeševanje obrti pri Zbornici TOI ter seja odbora za proučevanje krize. V soboto predpoldne se je pa vršila seja plenarna.

Ob skoro polnoštevilni udeležbi zborničnih članov je plenarno sejo otvoril kmalu po 9. uri predsednik g. Ivan Jelačin ml., ki je pozdravil vse navzoče, zlasti pa zastopnika banske uprave dr. Rudolfa Marna. Za overovatelje zapisnika imenuje gg. J. Ambrožiča in J. Golčarja. Pred prehodom na dnevni red je predsednik sporočil, da je bil v zadnji predsedstveni seji določen vrstni red podpredsednikov zbornice, in sicer je I. podpredsednik g. Dragotin Hribar, II. podpredsednik g. Engelbert Franchetti in III. podpredsednik g. Konrad Elsbacher.

Predsedstveno poročilo

Predsednik g. Ivan Jelačin je nato podal obširno poročilo o delovanju zbornice. Poročilo vsebuje izredno zanimive podatke o sedanjem gospodarskem položaju in o intenzivnem prizadevanju zbornice za zaščito in proevit gospodarskih interesov Dravske banovine.

Poročilo, kateremu so sledili vsi navzoči z napeto pozornostjo, bomo priobčili v našem listu v celoti.

Zmanjšanje zborničnega proračuna

Prehajajoč k drugi točki dnevnega reda, je predsednik g. Jelačin sporočil sklep odsekov, da se zbornični proračun sprejme v celoti. Pri sestavi tega proračuna je bilo upoštevano, da se bo odmerni podlaga za zbornično doklado zaradi nazadujočih gospodarskih dohodkov zmanjšala najmanj za 10% in na drugi strani, da se doklada ne sme povečati. Delokrog zbornice stalno narasča in tudi novi obrtni zakon nalaga zbornici nove agende in s tem v zvezi nove izdatke. Samo nadzorstvo nad prislilnimi udruženji, ki jih je v Dravski banovini 250, bo zahtevalo novo postavko med izdatki v višini 100.000 Din.

Proračun, kakor ga je sestavilo predsedstvo v sporazumu s finančnim odborom, izkazuje Din 3.518.787—, potrebščine, ki se naj pokrijejo z blagajniškim ostankom Din 745.510— in 10 odst. doklado. Dokladni odstotek je ostal torej neizpremenjen, dasi bo pri zmanjšani osnovi doklada donasala izdatno manj nego prejšnje proračunsko leto. Da je mogla ostati doklada neizpremenjena, je zbornica svojo potrebščino zmanjšala za Din 411.944—.

Dosledno izvajajoč načelo varčnosti, je zbornica potrebščino, ki je znašala za leto 1930 še Din 4.951.992—, znižala za leto 1931 na Din 3.930.731— in za l. 1932 predlaga, da se zniža na dinarjev 3.518.787— tako, da je napram letu 1930 nižja za 1.433.205— in napram l. 1931 za Din 411.944—.

Proračun je zbornica nato soglasno sprejela.

Znižanje davčnih dajatev za male obrtnike

O znižanju davčnih dajatev za male obrtnike je poročal zbornični član gosp. Jakob Zadavec iz Središča. Med vsemi davkoplačevalci občutijo najtežje sedanje davčno breme gospodarsko šibki mali obrtniki. Dopolnilni davek je bil uveden v dosedaj veljavni zakon o neposrednih davkih kot nadomestilo za dohodnino, vendar pa to nadomestilo po svoji izmeri presega prejšnjo dohodnino. Po uradni statistiki je na področju bivše Slovenije znašal predpis dohodnine v letu 1928, 13'1 milijona dinarjev, dočim je znašal predpis na dopolnilnem davku v letu 1929 na zemljarino 8'0, za zgradarino 4'2 in na pridobitno kar 11'5 milijona Din; skupaj torej 23'7 milijona Din, dočim je v l. 1928 znašala celotna pridobitna za 10 milijonov dinarjev manj. Ta ogromna razlika je posledica okolnosti, da se je prej dohodnina pobirala samo od dohodkov, ki so presegali davčni minimum od 12.000 Din, dočim dopolnilni davek ne pozna davčnega minima. Ta dopolnilni davek znaša že pri dohodkih do 10.000 Din 2% in znaša torej že v najnižji izmeri pri obrtniku 1/4 osnovnega davka (ki znaša za male obrtnike 6 odst.). Položaj obrtništva in drugih gospodarsko šibkejših davkoplačevalcev bi se torej izdatno omilil, ako bi se za pobiranje dopolnilnega davka pri pridobitni določil davčni minimum od najmanj 20 tisoč dinarjev. Oprostitev eksistenčnega minima od dopolnilnega davka, ki nadomešča dohodnino, bi prineslo pravilno obdavčenje po plačilni zmožnosti davkoplačevalca.

Posebno je zakon pustil iz vidika one obrtnike, ki se bavijo s proizvodanjem in predelovanjem blaga, stavljenega na razpolago od strani naročnikov. Ti obrtniki imajo sicer stalno obratovalnico, hodijo pa tudi na delo od hiše do hiše. V tem smislu se razvija pri nas posebno na deželi, krojaška in čevljarška obrt, deloma pa tudi sodarska, kadar gre sodar popravljat gostilničarjem ali vinskim trgovcem sode proti plačilu.

Na ta način doseženi zaslužek ni nikak podjetniški dobiček, ampak samo odškodnina za službo z izključno ali pretežno uporabo telesne moči in rokodelske izurjenosti. Zaradi tega spadajo ti obrtniki prav za prav v tretjo davčno skupino z osnovnim davkom 4 odst., ker imajo vse za to potrebne pogoje. Mali obrtniki z dežele zahtevajo tudi, da se jim prizna glede oprostitve zgradarine ista ugodnost kakor jo imajo kmetovalci.

Na koncu svojih izvajanj je postavil referent naslednje konkretne predloge: Zbornica naj predlaga izpremembo zakona o neposrednih davkih v naslednjih točkah:

1. Člen 56, št. 2, naj se doda: »Na skupni čisti dohodek, ki ne presega 20.000 Din, se dopolnilni davek ne plačuje.«

2. Člen 42 naj se glede tretje skupine dopolni sledeče: ... obrtniki, ki se pretežno bavijo s proizvodanjem in predelovanjem sirovin, katere jim dajejo naročniki sami, naj se uvrste v III. davčno skupino.

3. Člen 32, št. 15, naj se v prvem odstavku popolni sledeče: Isto ugodnost,

kakor kmetovalci, naj uživajo tudi obrtniki in trgovci, čijih dohodki za odmero pridobnine v predidčem letu niso bili ocenjeni preko 20.000 Din.

4. Člen 34, št. 4, se dopolni nastopno: Prijave najemne vrednosti za prostore hišnega lastnika se smatrajo za pravilne, ako ni prijavljena vrednost za več da za pospeševanje obrti je podal zborobičajne najemnine za podobne ali slične prostore.

Nato je sledil referat g. Frana Sireca iz Kranja.

o vpogledih v poslovne knjige v davčne namene

G. Sirc je po obširnem in izčrpnem referatu o gornjem aktualnem vprašanju in na podlagi svojih preglednih in temeljitih izvajanj predlagal:

Zbornica se zavzema za sledeče izpremembe zakona o neposrednih davkih, odnosno pravilnika k temu zakonu:

1. Členu 56. zakona o neposrednih davkih naj se doda nov odstavek, ki se naj glasi:

»Ako davčni odbor dvomi, da so podatki in računi verodostojni, mora davčnemu zavezanцу prijaviti svoje pomisleke, da jih more ovreči. Če davčni zavezanec pomisleke ovreče, se ugotovi čisti dohodek po prijavi.

2. Pravilnik k členu 120. zakona o neposrednih davkih naj se v odstavku ad I. popolni sledeče:

»Če davčni odbor dvomi, ali so knjige, katere je predložil davčni zavezanec, pravilne, mora pred oceno dohodka davčnemu zavezanцу prijaviti svoje pomisleke, da jih ovreče.«

Nadalje naj se temu členu doda nastopni odstavek:

»Pri obratih, pri kojih se vrednost zaloge bistveno ne izpreminja, ne daje samo pomanjkanje inventure zadostnega razloga za dvome nad verodostojnostjo poslovnih knjig.«

3. Pravilnik k čl. 120 zakona o neposrednih davkih naj se v odstavku 9 (2) izpopolni sledeče:

»Za verodostojnost pri kartotečnem sistemu knjigovodstva zadostuje, da se vodi poleg kontnih listov vsaj ena knjiga, (glavna knjiga) v vezani obliki.«

4. Člen 85. zakona o neposrednih davkih naj se v 1. stavku izpremeni sledeče:

»Vsi davčni zavezanці po tej davčni obliki, ki ne dajo na zahtevo davčnega oblastva zadostnih pismenih pojasnil in specifikacij poedinih postavk v sklepnih računih, morajo dovoliti na pismeno zahtevo davčnega oblastva vpogled v svoje knjige in račune.«

5. Pravilnik k temu členu naj se dopolni sledeče:

»Knjige se preizkušajo praviloma v uradnih prostorih davčnega oblastva. Za vpogled v poslovne knjige je treba priobčiti davčnemu zavezanцу kraj in dan za preizkus knjig, kakor tudi osebe, ki so odredene zanj, vsaj 8 dni prej. Če je pregled obsežnejši ali iz drugih razlogov, se smejo preizkusiti knjige na predlog davčnega zavezanca tudi v njegovih poslovnih prostorih.«

Predlog zborničnega člana Sireca je bil z aplavzom soglasno sprejet.

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najboljše tudi samemu sebi!

Delovanje zavoda za pospeševanje obrti

Podrobno poročilo o delovanju Zavoda za pospeševanje obrti je podal zbornični tajnik g. dr. Pretnar.

Zavod je osredotočil svoje delo na prirejanje strokovnih tečajev, podpiral pa je tudi tečaje drugih organizacij, prirejal je poučne ekskurzije obrtništva, skrbel za izdajo strokovne literature ter podpiral založbo učnih pripomočkov za strokovni pouk. Strokovnih tečajev je priredil 23, ki se jih je udeležilo 599 udeležencev. Z znatnejšimi zneski je podprl devet tečajev drugih korporacij. Zavod je priredil tudi tri filmska predavanja o avtoženem varenju in izdelavi kovin, predavanje o preizkušnji gradbenega materiala, tri predavanja o moderni reklami, eno predavanje o železobetonu ter večje predavanje gospodarskega značaja. Zavod je letos podelil v 27 primerih podpore za strokovno izpopolnitev v inozemstvu. Za strokovno izobrazbo in poučna potovanja je podelil podporo v 11 primerih. Tudi v bodoče namerava zavod prirejati razne tečaje za tehnično izpopolnitev obrtništva. V poštevi prihajajo nadaljnji tečaji za avtoženo varjenje, ki bi se izpopolnili v smeri specializacije. Za kovinarje bi prišel v poštevi tečaj za centralne kurjave in vodovodne instalacije.

Prirediti se mora tudi tečaj za elektrotehnike, nadalje za popravila avtomobilov ter za obratovanje z elektromotornimi in drugimi pogonskimi stroji. Razen tega bo skrbel, da se prirede potrebni tečaji tudi za druge obrtne panoge. Zelo potrebna je izpopolnitev obrtništva s komercialnimi tečaji, pri čemer prihajajo predsvet v poštevi knjigovodski in kalkulacijski tečaji s splošnim učnim programom.

Poročilo tajnika dr. Pretnarja je bilo sprejeto z živahnim odobravanjem.

Nato pa je predsednik g. Jelačin predlagal, naj se odbor zavoda za pospeševanje obrti izpopolni še s članom Ivanom Vrečarjem iz Sp. Domžal in Francem Burešem iz Maribora, kar je zbornica soglasno sprejela.

Poslovanje trgovskih potnikov

Zanimivo poročilo o poslovanju in legitimiranju trgovskih potnikov je nato podal predsednik Zveze trgovskih gremijev g. Josip J. Kavčič. Uvodoma je podal sliko o sedanjih določbah, ki veljajo za trgovske potnike, in o določbah novega obrtnega zakona. Pojasnil je stališče, ki ga je glede tega vprašanja zavzela zbornica v svojih predlogih o načrtu obrtnega zakona. Navedel je tudi zelo zanimive podatke glede števil izdanih legitimacij. V času od 1. januarja do 15. decembra je izdala zbornica 796 potniških legitimacij, od tega 68 legitimacij manufakturnim tvrdkam, 61 agenturam, 52 agenturam in komisijam, dočim imajo vse trgovine s kolonialnim in spedijskim blagom komaj 7 legitimacij. Ob koncu svojega poročila je stavil naslednje predloge: 1. da se iskanje naročil pri zasebnih strankah v splošnem prepove, 2. da se omeji število legitimacij na največ pet za vsako tvrdko in le pa producente, ki dokažejo, da potrebujejo za razpečevanje svojih proizvodov večje število potnikov, naj bo dovoljeno po zaslišanju pristojnega združenja izdati več legitimacij. 3. Kakor je v zakonu določeno, da se ne izda legitimacija za potnika,

ki je bil kaznovan zaradi kršitve predpisov o zbiranju naročil, tako naj bo dovoljeno odreči legitimacijo tudi tvežki, ki je bila kaznovana zaradi kršitve teh predpisov.

Poročilo g. Jos. J. Kavčiča, ki bo zlasti zanimalo vse naše trgovce, priobčimo v prihodnji številki v celoti.

Sledilo je

poročilo o konferenci skupnih zbornic v Ljubljani

V svojem poročilu je zbornični konceptni adjunkt g. dr. Jure Koc navedel:

Novi obrtni zakon je proti pričakovanju prinesel tudi določila o organizaciji zbornic. Znano je, da se je na vseh konferencah gospodarskih zbornic zahtevalo, da se to vprašanje uredi s posebnim zakonom o zbornicah. Zaradi tega je predsednik g. Jelačin sklical konferenco vseh skupnih zbornic, ki se je vršila 27. in 28. novembra v tukajšnjih prostorih, in ki so se je udeležile vse skupne zbornice v Jugoslaviji, razen skopeljske, ki pa je poslala brzojavko, v kateri se izjavlja za skupne zbornice po banovinah. G. Ivan Jelačin je na konferenci kot predsednik predložil situacijo, ki je nastala z uveljavljanjem novega obrtnega zakona. Ugotovil je, da so skupne zbornice že na konferenci v Dubrovniku 25. in 26. maja 1930 zavzele edino pravilno stališče, da vprašanje sistema zbornic ni vprašanje interesentov, ampak vprašanje vodstva gospodarske politike v državi. Zbornice niso samo interesna zastopstva, ampak imajo še mnogo večji pomen kot svetovalke in sodelavke vlade. Kot take imajo nalogo, da preprečijo medsebojno izigravanje in nepotrebna interesna nasprotstva, da koordinirajo interese posameznih panog ter jih spravijo v sklad s potrebo splošnega gospodarskega napredka v državi. Obveljati mora načelo, da se ne sme razdirati kontinuiteta dela in da je napačno, ustvarjati paralelizem v delu in zastopanju gospodarskih interesov. Zastopniki vseh povabljenih zbornic so podali odločne izjave za skupni sistem, izvzemši zagrebškega zastopnika dr. Lunačka, ki je prišel na konferenco le kot opazovalec. Po načelnih izjavah posameznih zastopnikov se je na podlagi referata, ki ga pripravljala naša zbornica, pričela diskusija in je bil izvoljen ožji odbor, ki je drugi dan izdelal obširno resolucijo. Konferenca je ugotovila, da so odredbe novega obrtnega zakona, kolikor se tičejo zbornic, nepopolne v zakonodajnotehničnem ter državnopravnem oziru. Določbe tega zakona je treba dopolniti, odnosno spremeniti z zakonsko novelo v tem smislu, da se zagotovi potrebna stalnost v regionalnem zastopanju gospodarskih interesov, da se omogoči kontinuiteta dela, prepreči nepotrebno ustanavljanje paralelnih ustanov in medsebojno izigravanje, da se izogne nepotrebni novi obremenitvi gospodarstva in da se omogoči solidarizem v regionalnem zastopstvu gospodarskih interesov. Ves čas razprave je vladalo najlepše razpoloženje in popolna harmonija, kar nas navdaja s trdnim upanjem, da se bo vprašanje zbornic pravično uredilo. Za uspeh te konference gre v prvi vrsti zahvala predsedniku g. Jelačinu in generalnemu tajniku g. Mohoriču. Po končanem referatu je zbornica priredila spontane ovacije gosp. predsedniku, ki je še s svoje strani na kratko oralno razpoloženje delegatov na konferenci. Omenil je tudi napad tajnika zagrebškega Saveza industrijcev g. Bauerja v »Novostih« na njegovo osebo in je dejal, da se mu ni treba braniti proti takim napadom. Z žalostjo pa mora ugotoviti, da hočejo gotovi ljudje razbiti zagrebško zbornico, ki je v svojem 80-letnem delovanju pokazala lepe uspehe. Proti napadu g. Bauerja je na plenarni seji zagrebške zbornice te dni nastopil član te zbornice g. Klein. Končno je predsednik prošil zbornico, naj še nadalje podpira delovanje predsedstva v tej smeri. Član zbornice in narodni poslanec g. Krejčič je pri tej priliki predlagal, da izreče zbornica predsedniku Jelačinu za njegovo možato in resno delovanje priznanje in zahvalo, kar je zbornica sprejela z ovacijami.

Nerazumljivo postopanje Zanatske banke

Nato se je oglašil k besedi g. Zadravec, ki je grajal način, kako se v najnovejšem času vodi borba za ločene zbornice. Te dni je bil na zahtevo upravnega odbora Zanatske banke g. Rebek kar telefonično izločen iz poslovnega odbora podružnice Zanatske banke v Ljubljani, in sicer brez navedbe razloga. Zdi se nam, da ni pametno in oportuno, da se mož, ki ni zakrivil ničesar, kaznuje le zato, ker je pristaš sistema skupnih zbornic. Pozval je zbornico, da protestira proti takemu postopanju, kar je bilo sprejeto z burnim aplavzom.

Člani davčnega reklamacijskega odbora

Ko se je predsednik zahvalil za izrečeno mu zahvalo, je predlagal, da zbornica izvoli v reklamacijski odbor naslednje člane: iz Ljubljane gg.: Antona Rojino, Ivana Verliča in Milka Krapeža, za namestnike pa Viktorja Naglasa, Alojzija Sušnika ter Frana Igliča, a iz Maribora za člane gg.: inž. Jožeta Jelenca, Albina Novaka in Fr. Bureša, za namestnike pa inž. Vladimirja Šlajmerja, Viljema Berdajsa in Andreja Oseta, ki so bili vsi soglasno izvoljeni.

Nato so bili izvoljeni še člani v davčni odbor za mesto Ljubljano, in sicer v davčni odbor za trgovino in industrijo kot člani gg.: Jos. J. Kavčič, Anton Verbič in Fr. Kavčič; namestniki: Pav. Fabiani, Ivan Bahovec, St. Vidmar in v davčni odbor za obrtnike gg.: Josip Toni, Jos. Rebek in Iv. Ogrin; namestniki: Fil. Pristou, Jos. Turk in Jernej Ložar.

Samostojni predlogi zborničnih članov

Nato so sledili samostojni predlogi, ki so jih stavili gg. zbornični člani, in sicer:

1. Predlog g. Lenarčiča Josipa, glede osnovanja stalnega odseka pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v svrhu proučavanja in sklepanja o neobhodno potrebnih ukrepih za omiljenje gospodarske krize.
2. Predlog g. Zadravca Jakoba v zadevi razmer, ki so nastale po uvedbi žitnega monopola v mlinski obrti in mlinski industriji v Dravski banovini.
3. Samostojni predlog g. Vrečarja Ivana glede dajatev avtobusnih podjetij.
4. Predlog podpredsednika g. Franchettija Engelberta glede kuluka.
5. Predlog g. Oseta Andreja glede povračila trošarine za cinkjeno vino in priznanje kalo.
6. Predlog g. Oseta Andreja glede zakona o davčni in taksni olajšavi glede hotelske industrije.
7. Predlog g. Oseta Andreja, glede nove ureditve telefonskih naročniških pristojbin.
8. Predlog g. Oseta Andreja glede kategorizacije uslužbencev v gostilničarski stroki pri bolniškem zavarovanju.
9. Predlog g. Kastelica Edmunda glede upoštevanja Dolenjske pri železniškem potniškem prometu.
10. Predlog g. Kastelica Edmunda glede znižanja železniških tarif za les, zlasti za jamski les in brzojavne drogeve.
11. Predlog g. Lavtižarja Josipa glede vpoštevanja zimskega športa pri vozniških in potniških tarifah za Gorjansko ob nedeljah in praznikih.
12. Samostojni predlog g. Pintarja Ferda glede pooblastil pri carinjenju blaga.
13. Samostojni predlog g. Pintarja Ferda glede nedostatkov poravnalnem in konkurznem postopku.
14. Predlog g. Češarika Alojzija glede nestrokovnega pouka na obrtno-ustrokovnih šolah.
15. Samostojni predlog g. Ambrožiča Josipa glede dodelitve javnih dobav mali obrti.
16. Predlog g. Litropa Stefana zlasti čevljarke obrti.
17. Predlog g. Ribnikarja Adolfa glede prireditve ankete o vzrokih redukcij v industrijskih obratih.

O predlogu se je razvila živahna diskusija, katere so se udeležili gg. Jelačin, dr. Rekar, Jos. J. Kavčič, Pinter, Ambrožič, Lavtižar in gen. tajnik Mohorič.

18. Predlog g. Holyja Josipa glede davčnih potrdil.

Vse stavljene predloge je zbornica soglasno sprejela.

Ker ni bilo drugih predlogov je predsednik g. Jelačin zaključil sejo.

Veletrgovina

A. Šarabon v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago
več vrst žganja, moka
ter druge pridelke —
kakor tudi raznovrstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom

Telefon 26-66

POJASNILO. Tiskarna »Merkur« opozarja vse cenj. interese na novo izišli Obrtni zakon, da naj ne reklamirajo pri njej Obrtnega zakona, za katerega so vnaprej poslali denar, ker ona nikdar ni zahtevala denarja vnaprej. Obrtni zakon, ki ga je tiskarna »Merkur« založila, je izšel že pred tremi tedni in se ga dobi v tiskarni, Gregorčičeva ul. št. 23, za ceno broš. izvod Din 20.—, vez. Din 25.—, po pošti Din 3.— več. Toliko v vrednost, da ne bo nepotrebnih reklamacij, ker pisarna ne more odgovarjati posameznikom na reklamacije, ki se nje ne tičejo.

Sveže najfine še norveško

ribje olje

iz lekarne

Dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani

se priporoča bledim in slabotnim osebam

Uvoz železniških pragov v Francijo

Senat je v soboto pričel debato o uvozu lesenih železniških pragov iz inozemstva. Nekateri govorniki so se izjavili proti naročanju lesenih železniških pragov iz inozemstva, kakor so to storile francoske železniške družbe. Po intervenciji predsednika vlade Laval je senat z dviganjem rok sprejel predlog vlade za prehod na dnevni red. Vlada je na ta predlog vezala vprašanja zapupnice. Predlog vlade pravi, da železniške družbe ne smejo kupovati zunaj Francije lesenih pragov po višji ceni, nego jo je odobrila vlada. Nadalje prepoveduje uvoz v Francijo ali ocarinjenje 400.000 železniških pragov, ki se nahajajo nezacarinjeni v carinskih skladiščih.

Uvoz v Italijo še bolj omejen

Agencija Stefani poroča, da je ministrski svet na današnji seji sprejel načrt zakona, ki se z njim začasno od 1. januarja prihodnjega leta dalje uvede nujni minimalni odstotek nakupa domače živine za izdelovanje mesa. Ministrski svet je nato sprejel drugi zakonski načrt, ki uvaža nove prepovedi uvoza z olajšavami samo za tiste države, ki bi uvedle sistem recipročnosti.

Že v 24 urah

barva, plešira in kemično snati oblake, klobuke itd. Škrobl in svetloelika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perile

tovarna JOS. REICH.

Po svetu

Veletržni indeksi za november znašajo v skupnosti 68.5 proti 69.5 v oktobru, 71.6 v septembru in 73.6 v avgustu, pri čemer je indeks leta 1926 enak 100.

Petrolejska nahajališča v Sahari so po mnenju prof. Chevaliera zelo verjetna in bo profesor pričel v bližnjih dneh s tozadevnim raziskovanjem.

Plačevanje inozemskih dolgov v srebru po tržni vrednosti razpiranja predsednik ameriškega senatovega finančnega odbora Smoot.

Brezposelnih v U. S. A. je po raznih cenitvah že 7.500.000 in beremo, da jih pričakujejo v času najslabše zaposlenosti 9 milijonov.

Fuzija Danat-banke s Kommerz- und Privatbanko je po poročilih iz Berlina perfektna. Ta fuzija se je že dolgo časa pripravljala.

Da se omili kriza v belgijski kovinski industriji, bo naročila vlada 900 vagonov etc. v skupni vrednosti 665 mil. frankov, s čimer bo za daljšo dobo zaposlenih 11.000 delavcev.

Konkurzov v Jugoslaviji je bilo v novembru 41, poravnalnih postopanj 69.

Tovarna vagonov »Ferrum« bo zopet pričela obratovati; direkciji se je posrečilo, da je pri prometnem ministru v drugod prejela večja naročila. S Prvo Hrvatsko Štedionio je dosežen popoln sporazum.

Zavarovanih delavcev v Jugoslaviji je bilo v oktobru 620.588 proti 638.665 v septembru in 652.547 v lanskem oktobru.

Insolvene v Jugoslaviji je bilo zaznamovanih v novembru 146, v prvih enajstih letošnjih mesecih 1190 (475 konkurzov in 715 prisilnih poravnav); v prvih enajstih lanskih mesecih 734 (578 in 156).

Za izvoz rib iz Splita na Dunaj se trudi Splitska ribiška zadruga. Prva pošiljka v teži 1000 kg je že odšla. Če se bo poskus posrečil, se bodo pošiljke nadaljevale skozi vso zimo.

Obtok bankovcev v Angliji bo po sklepu Angleške banke ostal v znesku 275 milijonov funtov nespremenjen do 31. januarja 1932.

Davek na vžigalice v Češkoslovaški bodo zvišali in upajo dobiti iz tega po- viška ca. 80 milijonov Kč.

Samostojno vinogradniško ministrstvo je cilj ogrskih vinskih producentov, da se rešijo raznih odredb poljedelskega ministristva, ki jih delajo odgovorne za sedanji kritični položaj.

Število brezposelnih v Angliji se je v zadnjem času nekoliko pomnožilo in znaša 2.627.000.

Južna Afrika bo še nadalje vztrajala pri zlati vrednosti, kljub temu, da jo je Anglija opustila.

Število brezposelnih na Dunaju je naraslo v prvi decembrovi polovici za 9500 na 106.400 oseb, kar je za 11.000 več kot lani ob tem času.

Japonska banka je zgubila v zadnjem času polovico svojih zlatih zalog in jih ima sedaj še za 580 milijonov jenov. Jen ima samo še 82.75% svoje zlate vrednosti.

Zunanja trgovina Francije v prvih enajstih letošnjih mesecih izkazuje 39 milijard frankov uvoza in 28 milijard frankov izvoza, torej deficit 11 milijard (lani 8.4). Izvoz je padel napram isti lanskemu veliki je padec izvoza fabrikatov, 7 milijard frankov.

Bank v Ameriki je bilo v tekočem letu zaprtih doslej okoli 1200. Mnogo se jih je fuzioniralo.

Société des Banques Belges se imenuje nova belgijska velebanka, s sedežem v Antverpu, ustanovljena z glavnico 650 milijonov belg. frankov.

KO-LEX knjigovodstvo

VSAK DAN BILANCA

»KARTOTEKA« d. z. o. z.

Ljubljana, Selenburgova 6/I

Telefon št. 33-38

Predlogi glede poslovanja in legitimiranja trgovinskih potnikov

(Poročilo predsednika Zveze trgovskih gremijev in zborničnega člana gosp. Jos. J. Kavčiča v plenarni seji Zbornice za TOI.)

V naših stanovskih organizacijah in korporacijah smo imeli že opetovano priliko govoriti o trgovinskih potnikih in njihovem poslovanju. Nešteto krat smo povdarjali kako škodujejo našim trgovcem, trgovinski potniki raznih inozemskih, kakor tudi domačih podjetij, ki zbirajo naročila pri zasebnikih, pa mnogokrat tudi prodajajo blago, katerega nosijo s seboj. Neglede na to, da so se za takim poslovanjem le prečesto skrivali razni nesolidni in celo goljufivi posli, smo vedno povdarjali potrebo, naj bi se trgovinskim potnikom sploh prepovedalo vsako zbiranje naročil in prodajanja blaga neposredno pri zasebnikih. To naše stališče v novem obrtnem zakonu, ki stopi v veljavo 9. marca 1932, ni upoštevano, pač pa najdemo v njem določbo, ki pomeni tudi v tem oziru napredek in po kateri bo v bodoče tak način poslovanja trgovinskih potnikov, če že ne popolnoma odpravljen, pa vsaj zelo otežkočen.

V § 143 določa novi zakon o obrtnih, da ima vsak lastnik obrti pravico, da sme izven kraja stalnega poslovnega sedeža sam ali po svojih trgovinskih potnikih iskati naročila pri trgovcih, tovarnarjih in obrtnikih, ki z dotičnim blagom obratujejo v svojih podjetjih. Za opravljanje tega posla morajo imeti posebno legitimacijo; potniki smejo nositi s seboj vzorce, ne pa blaga za prodajo samo.

Nadalje določa novi zakon o obrtnih, da morejo lastniki podjetij sami ali po svojih trgovinskih potnikih na stalnem poslovnem sedežu ali izven njega zbirati naročila za kolonijalno in specerijsko blago, kemijske in mineralne proizvode, kakor tudi za manufakturno, konfekcijsko in galanterijsko blago in perilo le pri podjetjih, ki sama obratujejo s tem blagom. Pri drugih osebah smejo iskati naročila za tako blago le na njihov poziv. Dočim je bil po določitih dosedanjega obrtnega reda predpisan izrecni poziv, tega določila ne najdemo v novem zakonu, pa bo tu, ako se določilo ne izpremeni, zadostoval vsak poziv, s čimer se bo dalo predpise o zbiranju naročil izigravati v še večji meri kot doslej.

Za vse drugo blago, ki ni bilo pravkar omenjeno, smejo lastniki podjetij na sedežu svojega poslovanja sami ali po svojih trgovinskih potnikih iskati naročila brez vsake omejitve, torej tudi pri podjetjih, ki ne obratujejo z dotičnim blagom in celo pri zasebnikih brez vsakega poziva. Izven svojega poslovnega sedeža pa smejo zbirati naročila le pri podjetjih, ki z dotičnim blagom trgujejo, pri ostalih osebah pa le na poziv. Pač pa sme po zakonski določbi minister trgovine in industrije po zaslišanju pristojne zbornice dovoliti za posamezna področja in poedino blago z uredbo tudi izjemo teh določb.

Tudi določa § 143, da ne smejo trgovinski potniki sprejemati na potovanju strank v svojem stanovanju v svrhu sprejemanja naročil in razkazovanja vzorcev. Nadalje ne smejo lastniki obrtov prirejati izložb blaga in vzorcev izven svojih lokalov. Od te določbe sme dovoliti izjemo obča upravna oblast, toda le za svoje področje in le domačim producentom za njih izdelke. Vendar ne smejo ti na taki razstavi svojih izdelkov prodajati.

V vseh teh primerih govori torej zakon le o načinu zbiranja naročil, ne pa o prodaji blaga samega. Ta je izven poslovnega lokala vedno prepovedana. Edino izjema pozna zakon v § 146, ki določa, da smejo domači proizvajalci urzlatnine in srebrnine ter predmetov iz platine, in trgovci na veliko s temi predmeti, nadalje trgovci z dragimi kamni ter njihovi uslužbenci prodajati te predmete tudi izven svojega poslovnega lokala in kraja, če je za te predmete izključena prodaja po vzorcih. Toda tudi v tem primeru smejo prodajati blago izključno le trgovcem, ki so pooblašeni za prodajo takih predmetov.

Vse te določbe se vsaj v splošnem krijejo s sedaj pri nas veljavnimi predpisi. Nova in važna je le določba, ki pravi:

»Opravi trgovinskih potnikov, sklenjena z osebami, pri katerih po zakonu ni dovoljeno iskati naročil, so nična.« Tako določbo smo vedno pogrešali in baš v tem se kaže uspeh, ki smo ga dosegli v borbi proti nedopustnemu poslovanju trgovinskih potnikov. Treba bo, da se s to določbo seznanijo ne le vsi trgovci, ampak tudi čim širši krogi konsumentov, ker le na ta način si bo marsikdo prihranil škodo, trud in neprijetnosti, katere ima sedaj s takimi nakupi.

Kakor je bilo že rečeno, mora trgovinski potnik pri svojem poslovanju imeti vedno s seboj predpisano potniško legitimacijo. Minister za trgovino in industrijo bo predpisal v zmislu § 147 po zaslišanju zbornice, odredbe o legitimacijah za trgovinske potnike. Zakon določa, da se morajo legitimacije izdati v 8 dneh po predaji prošnje. Odreči se pa smejo le iz naslednjih razlogov: 1. če imetnik obrta, ki prosi za potniško legitimacijo, obrta ni upravičen izvrševati; 2. če oseba ni polnoletna; 3. če je oseba obsojena s sodno razsodbo na izgubo častnih pravic zaradi zločina ali prestopka iz koristiljublja, ali zoper javno moralo in še ni dosegla povračila pravic ali rehabilitacije, ali če je obsojena z razsodbo občega upravnega oblastva po § 399, točki 13 tega zakona, (ki določa globo od 200 do 10.000 Din za onega, ki ravna zoper odredbe § 143 in 144 o zbiranju naročil) in se je iz tehničnih vzrokov bati, da stori ob nadaljevanju poklica vnovič omenjeno prepovedano dejanje, ali če je zoper osebo odredjena očitna odredba, spojena s kaznijo na prostosti ali zaščitni nadzor, ali prepoved izvrševanja poklica, v kolikor ti ukrepi še trajajo.

Z gornjimi določili se ni ugodilo zahtevi naše zbornice, da je izdaja potniške legitimacije vezati na dokaz o najmanj petletni zaposlenosti v kakem trgovinskem obratu. Strožje je pa določilo, da se izdajajo potniške legitimacije le polnoletnim, ker tega določila sedaj veljavna naredba ne pozna. Strožje je tudi določilo, da je odreči izdajo legitimacije osebi, ki je bila tudi le enkrat kaznovana radi kršitve predpisov o zbiranju naročil.

Ministrstvo trgovine in industrije bo izdalo, kakor je bilo že rečeno, po zaslišanju zbornice odredbe o potniških legitimacijah, pa je zato potrebno, da ministrstvu svoje stališče pojasnimo in da mu stavimo na podlagi dosedanjih izkušenj predloge za novo naredbo.

Naša zbornica je izdala v času od 1. januarja do 15. decembra t. l. 796 potniških legitimacij.

Ta številka nam da pravo sliko šele, če računamo, da imamo v zborničnem okolišu glede na obseg in naravo poslovanja 50 veletrgovin in produkcijskih obratov, kateri bi imeli stvarno potrebo za uporabo potnikov. Kakor je stvarno popolnoma neutemeljeno preveliko število izdanih legitimacij, prav tako se ne more utemeljiti njih porazdelitev na posamezne stroke odnosno obrate. Tako se je bilo izdalo n. pr. manufakturnim trgovinam 68, agenturam 61, agenturam in komisijam 52 legitimacij, dočim imajo vse trgovine s kolonijalnim in specerijskim blagom komaj 7 legitimacij. Značilno je zlasti tudi to, da ima n. pr. le ena trgovina z manufakturnim blagom 19 legitimacij, dočim ima ena izmed največjih trgovin kolonijalno specerijske stroke, katera ima odjemalce tudi izven Dravske banovine in katere davčna moč je 15 krat večja kot ona manufakturne trgovine, komaj 3 legitimacije. Če to samo nam dovolj jasno kaže, da se dotična manufakturna tvrdka ne poslužuje potnikov le za obisk trgovcev, krojačev in sličnih, kakor bi bilo v soglasju z zakonitim predpisom, nego za obisk zasebnikov. Po določitih sedaj še veljavne naredbe ministrstva

trgovine in industrije glede izdajanja legitimacij ne more zbornica odreči izdaje legitimacije tvrdkam, tudi če je očitno, da za večje število potnikov dotična tvrdka z ozirom na predmet, naravo in obseg obratovanja sploh nima stvarne potrebe. Prav ta pomanjkljivost zakona je v veliki meri pripomogla, da so se predpisi o zbiranju naročil pri privatnikih izigravali.

Toda tudi novi obrtni zakon ne vsebuje določila, po katerem bi se moglo omejiti število potniških legitimacij za posamezne tvrdke. Tako določilo je pa glede na gornje neobhodno potrebno in zato mora zbornica zastaviti ves svoj upliv, da se unese v naredbo, ki jo mora minister trgovine in industrije v zmislu zakona še izdati.

Zato smatram za potrebno predlagati, da naslovi zbornica na ministra trgovine in industrije predstavko, v kateri zahtevamo:

1. Da se v zmislu že prejšnjih predlogov zbornice in vseh naših trgovskih organizacij iskanje naročil na blago po trgovinskih potnikih pri zasebnikih sploh prepove. Nereelna trgovina, zaščita zasebnikov kot vemo iz prakse množe zlorabe. Take prevare se dogajajo pri učiteljih, uradnikih, duhovnikih, ženah univ. prof. in sličnih, ki iščejo nato pri nas zaščite. Kako mora torej biti stvar šele pri priprostejših ljudeh. Zato je taka zaščita nujna.

2. Naredba, katero bo predpisal minister trgovine in industrije glede izdajanja legitimacij, naj vsebuje omejitve, da se sme izdati največ 5 legitimacij za vsako tvrdko. Le producentom, ki dokažejo, da potrebujejo za razčepavanje

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

svojih proizvodov izven okoliša zbornice večje število potnikov, naj bi se po prevdanku zbornice in zaslišanju pristojnega združenja izdalo več legitimacij.

3. Kakor je v zakonu določeno, da se ne izda legitimacije potniku, ki je bil kaznovan radi kršitve predpisov v zbiranju naročil, tako naj bo tudi dovoljeno odreči izdajo legitimacije za potnika tvrdki, ki je bila sama kaznovana radi kršitve teh predpisov.

Visoko zbornico prosim, da blagovoli sprejeti gornje moje predloge!

Zbornica je predloge g. Jos. J. Kavčiča soglasno sprejela.

Stremljenja Srednje Evrope po avtarkiji

Pod tem naslovom je izšlo v sobotni »Neue Freie Presse« več aktualnih člankov o stremljenju srednjeevropskih držav po gospodarski samostojnosti, tako o Avstriji, Češkoslovaški, Jugoslaviji in Ogrski. Specialno o Jugoslaviji poroča G. M. Eisen iz Zagreba s podnaslovom »Močno emancipacijsko stremljenje v Jugoslaviji« sledeče:

V zadnjih mesecih opazujemo v Jugoslaviji močno gibanje, stremeče za kolikor možno dalekosežno odcepitev od posrednega in neposrednega inozemskega vpliva. Ta stremljenja moremo v glavnem izraziti v sledečih točkah:

1. Absolutna prednost domačih izdelkov in podjetij pri oddaji državnih in drugih javnih dobav in del;

2. stalno močno propagandno delovanje, da se tudi zasebno gospodarstvo dovede do absolutno prednostnega upoštevjanja domačih izdelkov in podjetij, in to propagando širijo s posebnim podarkom zlasti zbornice za TOI.

3. stalna propaganda za odstranitev in nepripustitev inozemskih delovnih moči vseh vrst in stopenj.

Zakonodaja in nove carinske odredbe to tendenco podpirajo. Novi obrtni zakon vsebuje obsežne določbe o prednostih, ki jih imajo domači izdelki in podjetniki pri javnih delih (državnih, banovinskih, občinskih itd.) in ki gre do 15-odstotne dovoljene višje cene. Carinske odredbe pa na eni strani vedno bolj omejujejo število slučajev dovoljene carinske oprostitve za indu-

strijska ob atna sredstva, na drugi strani se pa izvršujejo sedaj tudi razmerna carinska zvišanja; pri tem pa dajejo neposredni povod pač carinskopolitične odredbe drugih držav, ki omejujejo izvoz iz Jugoslavije. Jugoslovanski izvoz izkazuje v letošnjih mesecih velik padec napram lanskim mesecem, ki gre do 41-5% (oktober).

Vprašanje zaposlovanja inozemskih delovnih moči je urejeno zakonitim potom z zaščito delavcev. V Jugoslaviji nastavljeni inozemci, ki so bili zaposleni stalno od 14. junija 1922 naprej, oziroma ki od tedaj v Jugoslaviji stanujejo, uživajo stalno zakonito delovno dovoljenje, če so namreč ob pravem času vložili zadevne prošnje in so bile le-te ugodno rešene. Vsi drugi inozemci dobijo administrativnim potom začasno dovoljenje, v kolikor se uradno izvidi njih potreba po zaposlitvi. Stremljenje domačih jugoslovanskih delavskih, gospodarskih i. dr. organizacij gre za sedaj za tem, da se takšna dovoljenja bistveno skrijajo.

Torej opazimo vsepovsod poskuse za samostojnost in za gospodarsko odcepitev od inozemstva. — V drugih člankih bomo na kratko poročali tudi o prizadevanju drugih držav Srednje Evrope po gospodarski avtarkiji. Vsak si pomaga, kakor si more in zna. Misel o gospodarski skupnosti, carinski enotnosti itd. je zaenkrat popolnoma pokopana.

POT IZ SVETOVNE KRIZE

V posebni študiji išče dr. Vladimir Schiller pot do nove ureditve sveta, ki naj bi bila izhod iz sedanjega gospodarskega položaja. Schiller je za to, naj preneha strogo in neomejeno načelo suverenitete in naj se uvede naddržavna avtoriteta, ki naj bi bila opremljena z vsemi organi in sredstvi za vpostavitve in ohranitev svetovnega reda. Ustanovil naj bi se svetovni kabinet, s svetovnimi ministri za delo, za trgovino in promet, za finance in za pravo. Države bi se morale prostovoljno odpovedati delu svoje dosedanje suverenitete v korist splošnosti. Sicer so predlogi dr. Schillerja še godba bodočnosti, a so vsega upoštevavanja vredni. Če bi jih stavil Briand, bi bil svet nanje takoj pozoren.

Ljubljanska borza

Tečaj 21. decembra 1931.	Povpr. število Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2263.74	2270.58
Berlin 100 M	782.76	785.12
Bruselj 100 belg	1097.85	1101.15
Budimpešta 100 peng	187.01	194.51
Cu 100 fr.	5604.43	5621.43
Dunaj 100 š. nov	221.41	222.07
London 1 funt	166.59	167.09
Newyork 100 dolarjev	282.87	286.87
Pariz 100 fr.		
Praga 100 kron		
Stockholm 100 šved. kr.		
Trst 100 lir		

Opozarjamo na današnji oglas — kartoteke »AGRIPPE«.

Ferdo Jelenc:

Obratovanje hotela in njegov položaj v gospodarstvu

(Nadaljevanje.)

Obratovalno knjigovodstvo

Obratovalno knjigovodstvo obstoja, kakor v vsakem podjetju, tako tudi v hotelskem v tem, da zapiše vsako obratovalno mesto, kar je drugim obratovalnim mestom izdalo in od drugih obratovalnih mest prejelo, to pa za vsako mesto in za izdajo in prejem posebej. Končno knjigovodsko vrednost imajo seveda le denarne svote, ki se potem, sestavljene pregledno v poročilih, sporoče glavnemu in finančnemu knjigovodstvu, v kolikor ne slede dosti jasno že iz zapisnikov, ki se napravljajo tekom obratovanja, samih. Zaključiti se morejo tako poročila za vsak dan končno veljavno

EKONOMAT HOTELA TOPLICE.

Dne

Št.

Poročilo

o izdanih po možnih snoveh (notranji promet).

	Stano- vanju	Kuhinji	Restav- rantu	Pralnici	Kurjavi	Poraba v eko- nomatu	Skupaj
Premog	—	182—	—	—	252—	—	434—
Drva	—	113—	—	—	95—	—	208—
Voščilo	75—	—	65—	—	—	12—	152—
Električni material . .	12—	18—	—	122—	—	10—	162—
Inštalacijski material .	143—	—	—	52—	—	—	195—
Skupaj	230—	313—	65—	174—	347—	22—	1151—

Isti formular rabi za živež in za pijače. Rubrike v vodoravnem smislu se imenujejo po potrebi drugače; istotako one v navpičnem smislu.

Ekonomat dobavi drugim mestom na podlagi zahtevalnih pol, ki jih sestavijo ta za sledeči dan. Druga mesta, n. pr. kuhinja restavrantu, dobavijo med seboj na podlagi bonov. Ako ima kako mesto od ekonomata kaj naknadno zahtevati, izstavi listek za naknadno dobavo.

Pripomniti je, da gredo vse izdane pomožne snovi v glavnem knjigovodstvu na račun režije, kajti obratovalni računi posameznih mest naj bodo prosti primeskov režijske narave, tako da izkazujejo jasno bruto-dobiček ozir. bruto-porabo ali pa stanje. Račun režije se loči že sproti v račune režije posamnih mest, v kolikor je to sploh mogoče ali v kolikor kaže, ločiti ga. Drugi ali ostali izdatki režijsk nara . . . kor amortizacija, plače vodilnega osebja, električen tok in centralna kurjava, pa se v svrhu kalkulacije porazdele na posamezna mesta po odstotnem ključu. Račun kuhinje n. pr. bo na ta način izkazoval na desni

še drugo jutro, kajti obratovalni dan traja od jutra do jutra ali od zadnjega vlaka do zadnjega vlaka.

Vse, kar pride blaga in opreme v hotel, gre skozi ekonomat, kjer se mora knjigovodsko in kontrolno obravnavati. To se zgodi na običajen trgovski način. Važno je le, da se loči blago v tri skupine, v katere naravno razpada in ki so:

1. živež,
2. pijače,
3. pomožne snovi.

Pod živež spada vse, kar se v kuhinji predeluje in prodaja kot hrana, pod pijače vse, kar spada v klet, pod pomožne snovi pa tisto blago, ki ne prehaja v izdelke, n. pr. premog, čistilna sredstva itd. Oprema in vse drugo, kar ima investicijski značaj, se mora seveda obravnavati posebej.

Po istih treh skupinah bo ekonomat ločil tudi vse, kar drugim obratovalnim mestom izda. Končno bo zapisal posebej tudi vse, kar gre iz hotela, n. pr. blago, ki se vrne dobavitelju ali prodava s skladišča.

Poročilo ekonomata o izdanih pomožnih snoveh n. pr. bo izgledalo tako-le:

stom dobavi, pa ne plačajo ti na mestu takoj, torej na vsak način sobe, pa tudi česar ne plačajo takoj v restavrantu, se zapiše v hotelski dnevnik. Hotelski dnevnik je torej nekaka interna knjiga gostov-dolžnikov. Njemu odgovarja v glavnem knjigovodstvu račun hotelskega dnevnika. Ta se za dnevno izkazano končno svoto hotelskega dnevnika obremenjuje, za plačila hotelske pisarne pa prizna. Račun restavrantu in račun hotelskega dnevnika sta torej takorekoč osebna računa med podjetjem in prvim glavnim natakarkjem oziroma med podjetjem in šefom sprejema. Seveda ima lahko tudi šef sprejema blagajnika kot inkasanta.

Ako kak gost tudi pri odhodu ne plača in ni za to odgovorna hotelska pisarna, se račune hotelskega dnevnika tudi za ta (neplačani) dolg prizna, gost pa se obremeni v knjigi dolžnikov hotela, katere račun je vtelesen v račun dolžnikov.

Kuhinja zapisuje, kar izda drugim mestom, za vsako mesto ločeno, na kuhinjski poli, točilnica pa na točilniški poli. Kar ostane v kuhinji in v točilnici ob koncu obratovalnega dne, se mora vsak večer ugotoviti ter ocenjeno po lastni ceni prenesti na račun prihodnjega dneva. Na drugi strani pa zapiše vsako mesto, kar je od teh dveh glavnih prekrbovalnih mest prejelo, v svojo knjigo. Glavna taka dva zapiska sta restavrant-ska knjiga in nadstropna pola. Seveda se tako medsebojno zapisovanje dostikrat ne da izvesti do popolnosti, to pa zaradi izdatkov, ki so z njim v zvezi. Tako bo dostikrat glavni natakark moral položiti v blagajno toliko, kolikor kažejo kuhinjski zapiski.

Pripominjamo, da daje edinole obratovalno knjigovodstvo, kakor smo ga popisali, možnost, da gostu ni treba plačati nobene dobave ali usluge sproti in da je vseeno dnevni obračun sklenjen. In to možnost mora gostom vsak moderen hotel nuditi. V prihodnjem poglavju bomo očrtali finančno, glavno ali trgovsko knjigovodstvo hotela.

Priporočeno

Gregorc & Ko.
Ljubljana

Veletrgovina specerijskega in kolonijalnega blaga, raznega žganja in spirita.

 Telefon 22-46 Brzjaviti: Gregorc
Zahtevajte specialne ponudbe!

Razno

Zunanja trgovina Italije. V oktobru je uvozila Italija za 790 milijonov lir blaga, izvozila ga je pa za 825 milijonov lir (lani 1365 in 1065 milijonov lir). V prvih desetih letoš-

njih mesecih je uvozila Italija za 9894 milijonov lir blaga, izvozila pa za 8236 milijonov. Čeprav se je trgovska bilanca proti lanskemu letu zboljšala, je zaznamovati vobče vendarle velik padec tako v uvozu kot v izvozu

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 29. decembra t. l. ponudbe glede dobave telefonskega kabla in kabelskih končnikov. — Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. decembra t. l. ponudbe glede dobave 670 komadov prašnic. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih). — Direkcija državne železnic Vares sprejema do 22. decembra t. l. ponudbe glede dobave 20.000 kg koruze. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 31. decembra t. l. ponudbe glede dobave krovne lepenke. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 30. decembra t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg drobne koruze; do 4. januarja 1932 pa glede dobave 350 kub. metrov Ruberoid-lepenke in 100 kg Ruberoid-lepila. — Dne 29. decembra t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 4000 kg masti; dne 4. januarja 1932 pa glede dobave pisarniškega materiala. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Oddaja zakupa zemljišča v svrhu zgradbe buffeta na postaji Ugrinovci se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 4. januarja 1932 pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. decembra t. l. ponudbe glede dobave 10.000 pol smirkovega platna; do 31. decembra t. l. pa glede dobave 200 komadov stekla za brznomere in 600 komadov signalnih šip. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 28. decembra t. l. ponudbe glede dobave materiala za bencinske svetiljke, 40.000 kg sena, tri tisoč metrov žice, 600 komadov žarnic, 50 kg amonijakove sode, 100 kg kolofonije, 100 kg sadre, 100 kg kita, 500 kg pisane bombaževine in 10 komadov pip za komprimirani zrak. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 8. januarja 1932 ponudbe glede dobave 500 m žičnih vrvi. — Dne 5. januarja 1932. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu licitacija glede dobave železa. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Brzjaviti: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalnega blaga. Ljubljana Saloga spirita, raznega žganja in konjaka. Dunajska cesta 33 Mineralne vode.

Vsakodnevna potreba Ustanovljeno leta 1840 Ceniki na razpolago

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA GREGORČIČEVA št. 23

Tel. 25-52 Telegram: TiskarnaMerkur

KVERTA
LJUBLJANA

Trgovaška 2 Valovski pot

TVORNICA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

»AGRIPPA« kartoteka v obliki knjige

je praktična, moderna, ker nima predalov in omar, je pa tudi poceni

Pojasnila in navodila daje »AGRIPPA« -kartoteka LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 1

Trgovci! Naročajte blago pri tverdkah, katere oglašajo v „Trgovskem listu“.